

ZHODNOTENIE ZAHRANIČNEJ ZADLŽENOSTI SR A PLNENIA DLHOVEJ SLUŽBY V 1. POLROKU 2003

Ing. Pavol Kyjac, Národná banka Slovenska

Vývoj zahraničnej zadlženosti

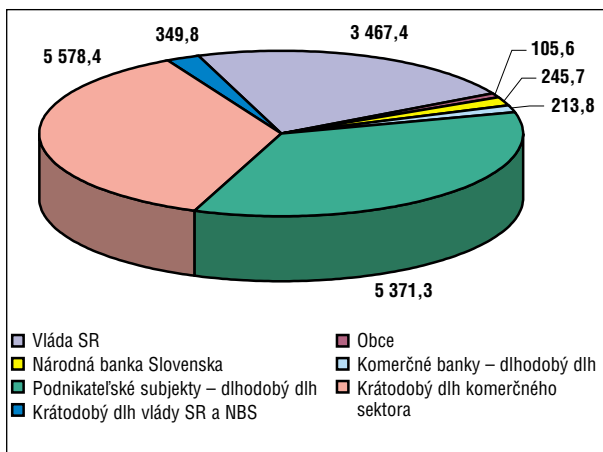
Slovenská republika vykázala k 30. júnu 2003 celkový hrubý zahraničný dlh vo výške 15,332 mld. USD (graf č. 1), čo v porovnaní so stavom k 1. 1. 2003 predstavuje nárast o 2,2 miliardy USD. Na náraste celkového hrubého zahraničného dlhu SR sa podieľal predovšetkým vývoj krížového výmenného kurzu, t. j. posilňovanie EUR voči USD a krátkodobý dlh. Podiel EUR/USD k ultimu roku 2003 bol 1,042112, k 30. 6. 2003 1,143198.

Dlhodobý zahraničný dlh vlády SR a NBS vrátane zahraničného dlhu vládných agentúr a obcí bol k 30. 6. 2003 na úrovni 3,818 mld. USD, čo predstavuje oproti stavu k 1. 1. 2003 nárast o 78,5 mil. USD.

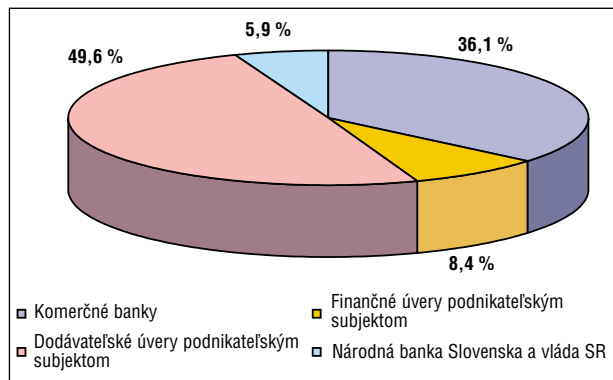
Celková zahraničná zadlženosť komerčnej sféry, t. j. komerčných bánk a podnikateľských subjektov (vrátane zahraničných dlhových záväzkov voči nerezidentom v Sk) dosiahla ku koncu polroka 2003 11,164 mld. USD (k ultimu roku 2002 bola na úrovni 9,448 mld. USD).

Dlhodobé zahraničné záväzky ku koncu polroka 2003 predstavovali 9,404 mld. USD (k 1. 1. 2003 to bolo 8,871 mld. USD). Podiel celkového hrubého zahraničného dlhu na obyvateľa SR dosiahol 2 850 USD, pričom na konci minulého roku predstavoval 2 452 USD.

Graf 1 Celkový hrubý zahraničný dlh SR k 30. 6. 2003
(mil. USD)

Graf 2 Štruktúra krátkodobého zahraničného dlhu SR k 30. 6. 2003

Celkový krátkodobý zahraničný dlh (graf č. 2) k 30. 6. 2003 vzrástol oproti roku 2002 zo 4,237 mld. USD na 5,928 mld. USD. Krátkodobý oficiálny zahraničný dlh vlády a NBS sa na tomto zvýšení podieľal čiastkou 350 mil. USD, zvyšok predstavujú zahraničné záväzky komerčného sektora. Podiel celkového krátkodobého dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR bol na konci júna 2003 na úrovni 38,67 %, čo oproti podielu 32,12 % vykázanom koncom roku 2002 predstavuje nárast o 6,55 %. Na zvýšení krátkodobého zahraničného dlhu sa podieľal krátkodobý dlh komerčných bánk (zvýšenie o 847,8 mil. USD), krátkodobý dlh podnikateľských subjektov (zvýšenie o 494 mil. USD), ako aj krátkodobý zahraničný dlh vlády a NBS. Krátkodobé pasíva komerčného sektora predstavovali čiastku 5,578 mld. USD, z čoho komerčné banky boli zadlžené sumou spolu vo výške 2,137 mld. USD (z toho krátkodobé korunové záväzky predstavovali v prepočte 494 mil. USD) a podnikateľské subjekty sumou 3,441 mld. USD. Prevažná časť krátkodobých zahraničných záväzkov podnikateľských subjektov sa však týka záväzkov z dodávateľských úverov (2,941 mld. USD). Zahraničné záväzky z finančných úverov predstavovali z celkových krátkodobých záväzkov podnikateľských subjektov spolu 500 mil. USD.

Dôležitý je vývoj ukazovateľa zahraničné záväzky vlády denominované v Sk, ktorý predstavuje nákupy štátnych dlhopisov (súčasť dlhodobého zahraničné-

ho dlhu) a štátnych pokladničných poukážok (krátkodobé zahraničné záväzky) denominovaných v Sk zahraničnými investormi. Zahraniční investori vlastnili najviac štátnych dlhopisov denominovaných v Sk v mesiacoch január a máj 2003. O nákup štátnych pokladničných poukážok nemali zahraniční investori v 1. polroku 2003 záujem.

Na zvýšení stavu zahraničnej zadlženosti vykázanej k ultimu polroka 2003 sa v značnej miere podieľali kurzové rozdiely vyplývajúce z pohybu krížového výmenného kurzu EUR voči USD. K zhoršeniu došlo

ku koncu polroka v prípade pomerového ukazovateľa podiel krátkodobého zahraničného dlhu na celkovom krátkodobom zahraničnom dlhu na úroveň 38,67 % (za všeobecne akceptovateľnú hranicu sa považuje 30 %), vzhľadom na štruktúru slovenského krátkodobého zahraničného dlhu však nemožno toto prekročenie považovať za dramatické.

Plnenie zahraničnej dlhovej služby

Celková reálna zahraničná dlhová služba vlády SR a NBS (nie sú zahrnuté REPO transakcie NBS) za 6 mesiacov roku 2003 dosiahla v prepočte spolu 1 352,4 mil. USD. Zahraničné záväzky NBS, vrátane predčasných splátok záväzkov NBS z pôžičiek Two Step Loan I – III japonskej EXIM Bank of Japan a predčasného splatenia záväzku Európskej investičnej banke z pôžičky Appex Global Loan II, boli uhradené spolu v čiastke 195,1 mil. USD (istina a úroky). Zahraničné záväzky vlády SR boli uhradené vo výške 1 157,3 mil. USD, z čoho splátky istín predstavujú 969,7 mil. USD.

V 1. polroku 2003 bolo v rámci plnenia zahraničnej dlhovej služby štátu v zmysle splátkových kalendárov uhradených zhruba 84 % všetkých splatných záväzkov roka. Najväčšími splátkami v rámci zahraničnej dlhovej služby štátu boli eurodlhopisy MF SR vydané v roku 1998 vo výške 1 mld. DEM (512,3 mil. EUR) a 300 mil. USD. Časť týchto záväzkov MF SR uhradilo v máji 2003 vydaním nových dlhopisov vo výške 500 mil. EUR.

Celková zahraničná dlhová služba vlády SR a NBS (v prepočte 1 352,4 mil. USD) nemala v I. polroku 2003 výraznejší vplyv na úroveň oficiálnych devízových rezerv SR (graf. č. 3).

Hrubý zahraničný dlh SR k 1. 1. 2003 a 30. 6. 2003

(v mil. USD)

	1. 1. 2003*	30. 6. 2003
Celkový zahraničný dlh SR	13 107,3	15 332,0
Celkový dlhodobý zahraničný dlh	8 870,6	9 403,8
– z toho		
oficiálny dlh vlády SR a NBS	3 633,2	3 818,7
vládne agentúry	0,0	0,0
obce	107,0	105,6
Zahraničný dlh komerčnej sféry	5 130,4	5 585,1
– z toho		
komerčné banky	164,8	213,8
nebankové podnikateľské subjekty	4 965,6	5 371,3
Celkový krátkodobý zahraničný dlh	4 236,7	5 928,2
– z toho		
vláda SR a NBS	0,0	349,8
komerčné banky	1 289,6	2 137,3
nebankové podnikateľské subjekty	2 947,1	3 441,1

* nová metodika

Graf 3 Vývoj celkových devízových rezerv a hrubého zahraničného dlhu v 1. polroku 2003

(v mil. USD)

